

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 5Obdo/36/2016                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8706207316                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.05.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Lenka Praženková         |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:8706207316.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu TATRASVIT SVIT - SOCKS, a. s., so sídlom Mierová 1, Svät, IČO: 31 707 289, proti žalovanému 1/ CHEMOSVIT, a. s., so sídlom Štúrova 101, Svät, IČO: 31 671 047, právne zastúpenému Mgr. Štefanom Šalkovským, advokátom, so sídlom Štúrova 101, Svät, a žalovanému 2/ „VAPEX, s. r. o. Ladmovce“, so sídlom MHV, Ladmovce, IČO: 36 184 748, o zaplätanie 130 190,82 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Cb/220/2006, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. novembra 2015, č. k. 4Cob/79/2014-722, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. novembra 2015, č. k. 4Cob/79/2014-722, v jeho potvrdzujúcom výroku o opodstatnenosti základu nároku žalobcu voči žalovanému 1/ a rozsudok Okresného súdu Poprad č. k. 16Cb/220/2006-656 vo výroku o opodstatnenosti základu nároku žalobcu voči žalovanému 1/ a vo výroku o trovách konania žalobcu voči žalovanému 1/ z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a Okresnému súdu Poprad na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) čiastočným a medzitýmym rozsudkom zo 7. apríla 2014, č. k. 16Cb/220/2006-656 žalobu voči žalovanému 2/ zamietol. Vzájomný návrh žalovaného 2/ zamietol a vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/ žiadnemu u účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Vyslovil, že nárok žalobcu je voči žalovanému 1/ čo do základu opodstatnený. O trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 1/ si vymienil v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 130 190,82 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% zo sumy 129 088,78 eur od 7. januára 2005 do zaplätania a zo sumy 1 102,04 eur od podania žaloby do zaplätania, titulom výpadku dodávky elektrickej energie v dôsledku poškodenia časti káblvej prípojky vysokého napätia 22 kV (VN 22kV), ktorá prechádzala cez pozemok žalovaného 1/. Káblvová prípojka začína v rozvodni 110/22 kV u žalovaného 1/, pričom k výpadku došlo poškodením prípojky pri odstránení stavby komína 100/3,6 m, ktorý sa nachádzal na pozemku žalovaného 1/. K odstráneniu komína došlo odstrelom 20. novembra 2004, ktorý vykonal žalovaný 2/.

Výpadok energie trval od 20. novembra 2004 od 15.00 hod. do 21. novembra 2004 do 17.30 hod. Výpadkom energie došlo k zastaveniu chodu elektrických zariadení, a tým k vzniku škody u žalobcu vo výpadku výroby. Žalobca si uplatnil nárok voči žalovanému 1/ v dôsledku výpadu produkcie v rozsahu 101 333,76 eur, výpadkom produkcie z dlhodobejšieho poškodenia strojov vo výške 6 791,04 eur a inými nákladmi z výpadku v rozsahu 20 963,98 eur, ktorý si list s vyčíslením škody prevzal 17. decembra 2004. Žalovaný 1/ odkázal s nárokom na náhradu škody na žalovaného 2/, ktorý zabezpečoval odstrel komína. Žalovaný neuznal účtovanú škodu vo faktúre č. 14880585 splatnú 6. januára 2005 na sumu 129 088,78 eur. Riziko pri demolácii komína má znášať žalovaný 2/, s ktorým mal žalovaný 1/ uzavretú zmluvu o dielo na demoláciu komína.

3. Súd prvej inštancie pri určení zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu vychádzal z toho, že žalovaný 1/ podal žiadosť o odstránenie stavby, čím sa stal účastníkom asanačného konania, teda konania o odstránení stavby. Mesto Svit ako príslušný stavebný úrad rozhodnutím č. 2163/2004 z 22. októbra 2004 povolilo odstránenie stavby za splnenia podmienok bodov 1-14, pričom v bode 12 bolo uvedené, že pri odstraňovaní treba zrealizovať také opatrenia, aby nedošlo k poškodeniu 22 kV elektrického vedenia, t. j. žalobcu. Pri odstrele komína došlo k dopadu telesa komína priečne na 22 kV podzemné vedenie vysokého napätia patriaceho žalobcovi, ktorá skutočnosť nebola sporná.

4. Konštatoval, že žalovaným 1/ neboli splnené podmienky, najmä v bode 12 rozhodnutia Mesta Svit o predchádzaní škodám. Aj keď účastníkom asanačného konania bol aj žalobca, tak pre asanáciu boli podmienky zahrnuté v povinnostiach uložených žalovanému 1/. Škoda bola spôsobená tým, že vedenie 22 kV káblov nebolo užívané v súlade s technickou normou v dostatočnej hĺbke a pád komína zavinil poškodenie vedenia 22 kV kábla. Vedenie 22 kV káblov nebolo uložené v súlade s STN normou v dostatočnej hĺbke, čo vyplýva aj zo znaleckého posudku. Žalovaný 1/ nedodal žalovanému 2/ úplnú technickú dokumentáciu k stavbe komína, nedošlo k vykonaniu potrebných opatrení na prerušenie uzemňovacej pásoviny s bleskozvodom komína. Z predložených znaleckých posudkov nepochybne vyplýva, že hĺbka uloženia 22 kV káblov nemala žiaden vplyv a ani nesúvisí s ich poškodením. Nerešpektovaním bodu 12 asanačného rozhodnutia a právnym konaním v rozpore so zákonom, preto žalobcovi vznikla škoda. Porušením povinnosti žalovaného 1/ došlo k porušeniu princípu všeobecnej prevencie podľa § 415 Občianskeho zákonníka, či § 89 ods. 2 Stavebného zákona. Navyše nebol rešpektovaný bod 12 stavebného povolenia, zahrnutý do opatrení stavebného úradu.

5. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že u žalovaného 2/ nebola preukázaná jeho zodpovednosť za vzniknutú škodu, aj keď táto vznikla v súvislosti s jeho činnosťou, ktorého ale na túto činnosť využil žalovaný 1/, ktorý nerešpektoval ochranné pásmo, nepredišiel poruche vysokonapäťového vedenia. Pri posúdení nároku súd vychádzal z toho, že je tu právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným 1/, preto vydal medzitýmný rozsudok podľa § 150 ods. 2 O. s. p., že nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanému 1/ je daný. Súd zamietol žalobu vo vzťahu k žalovanému 2/, pretože nevykonával činnosť vo vlastnom mene a na vlastné riziko, ale pre žalovaného 1/ podľa jeho príkazov a v jeho záujme. Nebolo preukázané, aby žalovaný 2/ vybočil z pokynov žalovaného 1/ a že porušil konkrétnu povinnosť. Nie je možné pripočítať protiprávnu činnosť žalovanému 2/.

6. Na základe odvolaní žalobcu a žalovaného 1/ Krajský súd v Prešove (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom z 19. novembra 2015, sp. zn. 4Cob/79/2014, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o opodstatnenosti základu nároku žalobcu voči žalovanému 1/ potvrdil a vo výrokoch o zamietnutí žaloby proti žalovanému 2/ a o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným 2/ rozsudok zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

7. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že predmetom nároku žalobcu je náhrada škody, ktorá žalobcovi mala vzniknúť v súvislosti s demolačnými prácami a odstránením komína na pozemku žalovaného 1/. Túto demoláciu mal vykonávať žalovaný 2/ na základe dohody so žalovaným 1/. Poukázal na ustanovenie § 420a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, s tým, že zodpovednosť za škodu podľa § 420a má objektívny charakter, teda existuje bez zreteľa na zavinenie. Keď sa vo všeobecnosti predpokladá, že zodpovednosť za škodu vzniká pri porušení právnej povinnosti, existencia

škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti, škodou a zavinení, tak pri prevádzkovej činnosti sa vždy jedná o objektívnu zodpovednosť za škodu a z hľadiska postavenia žalovaného 1/ a 2/ potom podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Konštatoval, že v danom prípade došlo k poškodeniu vysokonapäťového káblového rozvodu v dôsledku činnosti, a to demolácie komína na pozemku žalovaného 1/, pričom demoláciu vykonal žalovaný 2/. U oboch týchto žalovaných sa jedná o objektívnu zodpovednosť v dôsledku prevádzkovej činnosti, pričom za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne vo vzťahu k poškodenému - žalobcovi. Je to všeobecná zodpovednosť, ktorá sa vzťahuje na každého, kto spôsobí škodu inou prevádzkovou činnosťou, pričom zbaviť sa zodpovednosti za škodu môže len v prípade, len ak sa preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou, nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodením (§ 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka).

8. Súd prvej inštancie nedôvodne rozdelil zodpovednosť za vzniknutú škodu medzi žalovanými 1/ a 2/, a z tejto zodpovednosti vylúčil žalovaného 2/ na základe toho, že bol tu zmluvný vzťah medzi žalovanými na základe zmluvy o dielo, keďže zodpovednosť má výlučne objednávatel' o dielo. Zodpovednosť u žalovaných je daná v súvislosti s výkonom ich prevádzkovej činnosti, teda objednaním demolácie žalovaným 1/, ako aj výkonom demolácie žalovaným 2/. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne, pokiaľ k zodpovednosti za náhradu škody určil žalovaného 1/, ale nebol dôvod vylúčiť z tejto zodpovednosti žalovaného 2/. Keďže u žalovaných sa jedná o objektívnu zodpovednosť, ktorej sa nezbavili s poukazom na § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka, odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, že nárok žalobcu voči žalovanému 1/ čo do základu, je opodstatnený (medzitýmny rozsudok), ale zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby voči žalovanému 2/ a vo výroku o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným 2/ a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu vo výroku, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie o opodstatnenosti základu nároku žalobcu voči žalovanému 1/, podal žalovaný 1/ dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnil tým, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.). Navrhol rozsudky odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je, pokiaľ ide o potvrdzujúci výrok, nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd svoj právny záver o zodpovednosti žalovaného 1/ v súvislosti s výkonom jeho prevádzkovej činnosti, teda objednaním demolácie nezdôvodnil zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej situácii prichádzajú do úvahy. Súd oboch inštancií neprípustne a svojvoľne odôvodnili, že zodpovednosť za škodu dodávateľom stavebného diela voči tretím osobám sa presúva na objednávatel'a - čo je v rozpore so zákonom; nezdôvodnili naplnenie základnej podmienky zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou, a to vzťah príčinnej súvislosti medzi prevádzkovou činnosťou a vzniknutou ujmu; neodôvodnili pôsobenie zákonom kvalifikovanej skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody; v odvolacom konaní sa súd dostatočne nezaoberal argumentáciou uplatnenou žalovaným 1/ v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní. Preto považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za arbitrárne.

11. Odvolací súd síce urobil záver, že súd prvej inštancie neodôvodnene rozdelil zodpovednosť za vzniknutú škodu a z tejto zodpovednosti vylúčil žalovaného 2/ na základe toho, že tu bol zmluvný vzťah medzi žalovanými na základe zmluvy o dielo, neodôvodnil však, prečo na základe zmluvy o dielo v prípade svojho záveru o objektívnej zodpovednosti má zodpovedať poškodenému popri prevádzkovateľovi činnosti aj objednávatel' diela. Zodpovednosť zo záväzkového vzťahu sa totiž netýka zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou tretiemu subjektu, ktorý nie je účastníkom záväzkového právneho vzťahu zo zmluvy o dielo. Ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka nedopadá na tento prípad (činnosť vykonávaná prostredníctvom iných osôb, ktoré zamestnáva alebo ich pri práci využíva, napr. na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovný pomer). V dôsledku zrejmého omylu neposúdil správne vzťah medzi tým, kto predmetnú činnosť vykonával (žalovaný 2/) a osobou, ktorej z tejto činnosti vznikla škoda (žalobca). Mal za to, že ak žalobca robil vo veci skutkové

zistenia závislými na subjektívnej zodpovednosti žalovaného 1/, mal odvolací súd povinnosť buď - zopakovať dokazovanie týkajúce sa skutkových zistení ohľadne jeho objektívnej zodpovednosti, na nariadenom pojednávaní podľa § 214 O. s. p. a následne urobiť aj skutkové závery, alebo - zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie za účelom doplnenia skutkového zistenia. Rozhodnutie odvolacieho súdu je výsledkom tzv. súhrnného zistenia a vedie k záveru, že je nepreskúmateľné. Z tohto dôvodu odvolací súd zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie o veci.

12. Uviedol, že odôvodnenie súdu, podľa ktorého za prevádzkovateľa činnosti, ktorá spočíva v demolácii, považoval žalovaného 1/, ktorý len poveril výkonom prevádzkovej činnosti inú osobu, a že nie je rozhodujúce, kto osobne škodu spôsobil, je neudržateľné, pretože predpokladom zodpovednosti tu nie je porušenie právnej povinnosti, ale pôsobenie zákonom kvalifikovanej skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody. Z hľadiska naplnenia príčinnej súvislosti ako jedného z predpokladov zodpovednosti nestačí všeobecná úvaha o škode vyvolanej zvláštnou povahou prevádzkovej činnosti, ale príčinná súvislosť musí byť naisto postavená. V tomto smere sa obe rozhodnutia obmedzujú len na všeobecné konštatovanie „asanácie/demolácie komína“, resp. „pád komína na križujúcu VN 22 kV káblu prípojku“, pričom chyba akýkoľvek skutkový základ deja, v dôsledku ktorého káblu prípojka nebola uložená pri križovaní s uzemňovacou pásovinou bleskozvodu komína v predpísanom kinete 80x130 cm pod povrchom zeme, ale bola vedená cez/skrz existujúce uzemňovacie vedenie bleskozvodu (tzv. FeZn 30/4 v hĺbke 40/50 cm). Táto skutočnosť (príčina) je pritom rozhodujúca, pretože podľa znaleckého posudku č. 1/2001, vypracovaného súdom ustanoveným znalcom, že k poškodeniu káblu prípojky došlo vplyvom pôsobenia uzemňovacej pásoviny FeZn 30/4, ktorá bola omotaná okolo VN kábla, a že k mechanickému poškodeniu káblu spojky nedošlo zhora v dôsledku tlaku spôsobeného hmotnosťou približne 1/3 celkovej hmotnosti odstreleného komína, ale zdola následkom výbuchu v dôsledku vzniknutého elektrického oblúka medzi skratovanými vodičmi v káblu spojke. V súvislosti s touto skutočnosťou ustanovený súdny znalec zároveň vo svojom posudku konštatoval aj konkrétne okolnosti, ktorými bola škoda spôsobená, ale neboli touto prevádzkou vyvolané, keď uviedol, že „pri vykonaných opatreniach na zabezpečenie prevádzky schopnosti VN káblu prípojky hĺbka uloženia kábla (40 cm) nemala vplyv na jej bezpečné prežitie po dopade časti odstreleného komína (str. 15). Podľa zistenej príčiny vzniku škody však mala rozhodujúci vplyv na jej poškodenie vzhľadom na križovanie a súbeh s existujúcou uzemňovacou pásovinou bleskozvodu komína, pretože poškodený kábel nemal normované uloženie v súlade s normou ČSN (34 1050, 34 1390), ale bol uložený bližšie ako 50 cm pri križovaní a vo vzdialenosti menšej ako 2m pri súbehu. Na konkrétne okolnosti, ktoré vznikli mimo vlastnej prevádzkovej činnosti a nezávisle na vôli prevádzkovateľa a vyšli najavo počas konania, súdy oboch inštancií neprihliadali. Z odôvodnenia súdov oboch inštancií nevyplyva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej.

13. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie žalovaného 1/ zamietnuť. Uviedol, že dovolateľ ním uplatnený dovolací dôvod v rozsahu, aký mu vyplýva zo zákona, nenaplnil, nakoľko námietky o posúdení jeho zodpovednosti odvolacím súdom, ktoré vychádzali u konkrétnych skutkových zistení tak, ako to bližšie odôvodňuje, spadajú do rámca iného zákonného ustanovenia a tým je § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., ktorý v daných súvislostiach nezakladá prípustnosť dovolania.

14. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu nesúhlasil s uvedenými dôvodmi dovolania, pokiaľ ide o objektívnu alebo subjektívnu zodpovednosť žalovaného 2/ a ničím nepodloženou škodou požadovanou žalobcom. Uviedol, že dodržal všetky podmienky zmluvy a pokyny objednávateľa - vlastníka komína a splnil všetky požiadavky dotknutých organizácií a občanov, ktorých práva a právom chránené záujmy mohli byť použitím výbušnín dotknuté, ako aj všetky podmienky kompetentných štátnych orgánov. Pri výkone prác neporušili žiadny zákon, vyhlášku, či inú právnu normu platnú v Slovenskej republike. Poukázal tiež na znalecký posudok č. 1/2001, v zmysle ktorého prerušenie dodávky elektriny nebolo spôsobené pádom komína, čo vyplynulo aj z vykonaného dokazovania.

15. Prevádzkovou činnosťou žalovaného 2/ nedošlo k tlaku, ktorý by spôsobil prerušenie jedného z nesprávne uložených VN 22 kV káblov a prerušenie jedného z káblov nemá pôvod v prevádzke žalovaného 2/. Taktiež touto činnosťou nedošlo k dlhodobému prerušeniu dodávky elektriny. K tomuto

došlo neodborným a špekulatívnym postojom žalobcu, ktorý nepožiadaval žalovaného 1/ o okamžité zapnutie druhého kábla. Týmto požiadanim by bola obnovená dodávka elektriny pre jeho prevádzku. Týmto by podľa názoru žalovaného 2/ došlo k porušeniu § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.)], po zistení, že dovolanie bolo podané včas, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ je dôvodné.

17. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 01. 07. 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len O. s. p.), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto, zákona zostávajú zachované), a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O. s. p.

18. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimčnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom v čase podania dovolania).

19. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4 O. s. p.

20. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 C. s. p. stručne uvádza, že dovolateľom v tejto časti napadnutý rozsudok nevykazuje znaky žiadneho z rozsudkov uvedených v § 238 O. s. p. Dovolanie žalovaného 1/ preto podľa § 238 O. s. p. prípustné nie je.

21. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. (v znení účinnom v čase podania dovolania) ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to strana v konaní namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p.

22. Podľa § 237 ods. 1 O. s. p. (v znení účinnom v čase podania dovolania) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak : a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odhala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

23. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťalo podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu, avšak v zmysle § 237 ods. 2 O. s. p. s vylúčením rozhodnutí v exekučnom konaní podľa osobitného predpisu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O. s. p. možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo

veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené.

24. Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 ods. 1 O. s. p. Žalovaný 1/ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. nenamietal, pričom existencia väd tejto povahy ani nevyšla najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

25. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytkutej vady nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či v konaní nedošlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., a teda či sa žalovanému 1/ postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

26. Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle O. s. p. treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi (strane sporu) znemožnilo realizovať jeho procesné práva, ktoré sú mu priznané v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva strany sporu na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

27. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva, ktoré jej právny poriadok priznáva.

28. Súčasťou práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O. s. p.). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ustanovenie § 157 O. s. p. sa uplatňovalo aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p. v znení v čase rozhodovania odvolacieho súdu) s tým, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

29. Podstatou dovolacích námietok smerujúcich k tvrdeniu o odňatí možnosti konať pred súdom je nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, keď podľa dovolateľa odvolací súd svoj právny záver o zodpovednosti žalovaného 1/ v súvislosti s výkonom jeho prevádzkovej činnosti, teda objednaním demolácie nezdôvodnil zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej situácii prichádzajú do úvahy. Súdny oboch inštancií neprípustne a svojvoľne odôvodnili, že zodpovednosť za škodu dodávateľom stavebného diela voči tretím osobám sa presúva na objednávateľa - čo je v rozpore so zákonom; nezdôvodnili naplnenie základnej podmienky zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou, a to vzťah príčinnej súvislosti medzi prevádzkovou činnosťou a vzniknutou ujmom; neodôvodnili pôsobenie zákonom kvalifikovanej skutočnosti, ktorá bola príčinou vzniku škody; v odvolacom konaní sa súd dostatočne nezaoberal argumentáciou uplatnenou žalovaným 1/ v konaní pred súdom prvej inštancie a v odvolaní. Ďalšou námietkou smerujúcou k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (k odňatiu možnosti konať pred súdom) je námietka dovolateľa, že odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie posúdil zodpovednosť oboch žalovaných ako objektívnu zodpovednosť v dôsledku ich prevádzkovej činnosti, pričom súd prvej inštancie robil skutkové zistenia na zistenie subjektívnej zodpovednosti žalovaného 1/. Odvolací súd mal preto podľa dovolateľa povinnosť buď -

zopakovať dokazovanie týkajúce sa skutkových zistení, ohľadne objektívnej zodpovednosti žalovaného 1/ na nariadenom pojednávaní podľa § 214 O. s. p. a následne urobiť aj skutkové závery, alebo - zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie za účelom doplnenia skutkového zistenia. Keďže tak odvolací súd neurobil, zaťažil konanie vadou.

30. Judikatúra najvyššieho súdu (viď R 111/1998) zastáva názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale ide len o tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ktorá však nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania. Tento názor je plne opodstatnený aj v prejednávanej veci a nie je dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Právna kvalifikácia nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu ako dôvodu zakladajúceho len tzv. inú vadu konania pritom vyplýva tiež z rozhodnutí ďalších senátov najvyššieho súdu (porovnaj napríklad sp. zn. 1Cdo/140/2009, 1Cdo/181/2010, 2MCdo/18/2008, 2Cdo/83/2010, 4Cdo/310/2009, 5Cdo/290/2008, 5Cdo/216/2010, 6Cdo/25/2012, 7Cdo/52/2011, 7Cdo/109/2011).

31. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na Stanovisko občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015 (publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (v znení v čase podania dovolania).

32. Z týchto dôvodov možno konštatovať, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zakladá nepreskúmateľnosť rozhodnutia len vo výnimočných prípadoch. Dovolací súd má za to, že v danom prípade o takýto výnimočný prípad, ako je uvedený v Stanovisku občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 2/2016, ide. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje vysvetlenie podstatných dôvodov, pre ktoré vo veci rozhodol tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti voči žalovanému 1/ potvrdil. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu neobsahuje stanovisko k jednotlivým odvolacím námietkam žalovaného 1/ k vyhodnoteniu dôkazov (znaleckých posudkov, najmä k záveru znaleckého posudku č. 1/2001 na strane 13, 15, z ktorého vyplýva, že k poškodeniu káblovej prípojky došlo vplyvom pôsobenia uzemňovacej pásoviny FeZn 30/4, ktorá bola omotaná okolo VN kábla.... že k poškodeniu nedošlo zhora v dôsledku tlaku spôsobeného hmotnosťou .....odstreleného komína...., ale zdola následkom výbuchu v dôsledku vzniknutého elektrického oblúka medzi skratovanými vodičmi v káblovej spojke...), neuviedol argumentáciu k odvolacím námietkam žalovaného 1/ o spoluzodpovednosti žalobcu za vznik škody, ktorá bola príčinou vzniku škody, taktiež neuviedol argumentáciu k odvolacej námietke o hlavnej príčine poškodenia podzemnej elektrickej prípojky podľa žalovaného 1/, a to pôsobenie územnej pásoviny FZN namotanej okolo kábla, pri uložení ktorej nebol dodržaný postup podľa platných noriem (odvolací súd ako príčinu vzniku škody uviedol demoláciu komína vykonanú pri prevádzkovej činnosti žalovaných). Možno prisvedčiť dovolateľovi, že vzhľadom k tomu, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie o opodstatnenosti základu nároku žalobcu voči žalovanému 1/ potvrdil z dôvodov objektívnej zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou, odvolací súd nedostatočne odôvodnil svoj záver o vzniku objektívnej zodpovednosti žalovaného 1/ a o príčine vzniku škody (popis skutkového deja a príčinnej súvislosti so vznikom škody), čo sú základné predpoklady vyslovenia opodstatnenosti základu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkovou činnosťou. Až po relevantnom ustálení príčiny vzniku škody možno dospieť k záveru o tom, kto za škodu zodpovedá (v tejto súvislosti je potrebné posúdiť, vzhľadom na námietky žalovaných o zodpovednosti žalobcu a závery znaleckého dokazovania k otázke nesprávneho križovania uzemňovacej pásoviny s vysokým napätím, aj rozsah prípadnej spoluzodpovednosti na príčine vzniku škody jednotlivých dotknutých subjektov, v danom prípade tak žalobcu, ako aj žalovaných 1/ a 2/). Dovolací súd preto dospel k záveru, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nedostatočne odôvodnil rozhodujúce skutočnosti a nezaoberal sa všetkými rozhodujúcimi argumentmi strán sporu (nedal stanovisko k nim). Možno preto konštatovať, že rozsudok odvolacieho súdu neobsahuje zásadné vysvetlenie podstatných dôvodov pre rozhodnutie odvolacieho súdu.

33. Dovolací súd má tiež za to, že odvolací súd, ak posúdil vec právne podľa ustanovenia, ktoré súd prvej inštancie na rozhodnutie o veci nepoužil, t. j. § 420a Obč. zákonníka a § 438 Obč. zákonníka (súd prvej inštancie použil pri k otázke náhrady škody § 415 Obč. zák. a § 420 Obč. zák. a konštatoval zavinené porušenie právnej povinnosti uloženej bodom 12 správneho rozhodnutia Mesta Svit a zavinené porušenie povinnosti dodržať ochranné pásmo v zmysle § 19 zák.č. 70/1998 Z. z.), mal strany sporu vyzvať výzvou podľa § 213 ods. 2 O. s. p. na zaujatie stanoviska k možnému použitiu ust. § 420a a § 438 Občianskeho zákonníka. Takúto výzvu odvolací súd stranám nedal. Odvolací súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, neopakoval a ani nedopĺňal dokazovanie, hoci vzhľadom k tomu, že rozhodol na základe ustálenia iných skutočností ako súd prvej inštancie, ku ktorým mali mať strany sporu možnosť sa vyjadriť, bolo nariadenie pojednávania, aj s doplnením alebo zopakovaním dokazovania, v predmetnej veci (za predpokladu, že odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k žalovanému 1/ potvrdzoval z iných dôvodov) potrebné. Z uvedených dôvodov možno konštatovať, že v odvolacom konaní došlo k vadám, ktoré mali za následok odňatie možnosti konať pred súdom.

34. K dovolacej námietke nesprávneho posúdenia veci dovolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce použil správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 ods. 1 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Posúdenie, či súdy (ne)použili správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretovali, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodili (ne)správne právne závery, by tak prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesné prípustné (v danom prípade podľa § 238 O. s. p.). O taký prípad v prejednávanej veci nejde, preto sa posúdením správnosti právneho posúdenia veci dovolací súd v danom prípade nemohol zaoberať.

35. Dovolací súd preto konštatuje, že k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom došlo a odvolacie konanie je zaťažené vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ktorá odôvodňuje prípustnosť podaného dovolania. Vzhľadom k tomu, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti konania uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 C.s.p.).

36. Dovolací súd ďalej zistil, že vadou zmätočnosti, ktorá bola zistená v rozhodnutí odvolacieho súdu, trpí aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (dostatočné nevysporiadanie sa s argumentáciou žalovaného 1/ o príčinnej súvislosti vzniku škody a o zodpovednosti žalobcu na vzniku škody, ako aj nepresvedčivé vysporiadanie sa so závermi znaleckého posudku č. 1/2011 k otázke poškodenia VN kábla zo spodu vplyvom pôsobenia uzemňovacej pásoviny FeZn , ktorá bola namotaná okolo VN kábla, čím došlo k povytiahnutiu kábla VN a následnej explózii ako dôsledku skratu vo vzťahu ku činnosti žalovaného 1/, ako aj s konštatáciou znalca, že opatrenia na ochranu VN 22kV prípojky neboli primerané, avšak na ďalšej strane posudku prevzal záver iného znalca, kde uvádza, že žalovaný 2/ vykonal také opatrenia, ktoré poškodenie kábla pri dopade telesa vylučovali). Pokiaľ bolo konštatované, že hlavnou príčinou vzniku škody kábla VN bola explózia v dôsledku skratu spôsobeného povytiahnutím kábla, ktoré nastalo v dôsledku namotanej, uzemňovacej pásoviny (nie v dôsledku pádu komína), treba podľa dovolacieho súdu ustáliť, kto túto príčinu spôsobil, príp. pri prevádzkovej činnosti koho táto príčina vzniku škody nastala (resp. či vznikla v dôsledku prevádzkovej činnosti - vykonávaním príp. i povolených alebo zabezpečovacích prác žalovaných , alebo bola nimi inak spôsobená). Dôkazné bremeno je na poškodenom. Dovolací súd preto zrušil aj rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku opodstatnenosti nároku žalobcu voči žalovanému 1/ a súvisiaceho výroku o trovách konania žalobcu voči žalovanému 1/ (§ 449 ods. 2 C. s. p.) a vec v rozsahu zrušenia vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 450 C. s. p.).

37. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie dôsledne postupovať v zmysle relevantných



ustanovení Civilného sporového poriadku, opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležité a dostatočne odôvodniť. Zároveň sú v ďalšom konaní súd prvej inštancie a odvolací súd viazaní právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 C. s. p.).

38. V konečnom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.